

104/112 565-66

Das Auswärtige Amt an das Büro RAM in Fuschl ¹⁾

Mit Fernschreiber

Nr. 34

8. Oktober [1940] 19 Uhr 30

W 4646 g

Finnische Regierung sieht sich in Frage der Vergebung der Nickelkonzession Petsamo einem von Tag zu Tag wachsenden Druck der Sowjetregierung ausgesetzt. ²⁾ Finnen befürchten, daß sich hinter Molotovs dauerndem Drängen böse Absichten verbergen. Wenn Finnische Regierung russischem Druck nachgibt und durch Staatsnotgesetz bisherige kanadische Nickelkonzession annulliert und sie Sowjetregierung gibt, entsteht für uns eine unangenehme und nachteilige Situation: Unsere eigenen, in den Verhandlungen mit der Finnischen Regierung begründeten Nickelinteressen werden restlos verlorengehen, da Rußland die deutsch-finnischen Abmachungen nicht respektieren wird. Sowjetrußland wird mit der Übertragung der Nickelkonzession auch den ausschließlichen territorialen Einfluß in diesem Gebiet erwerben und damit unmittelbar an die von uns militärisch gesicherten Gebiete von Kirkenes angrenzen. Von militärischer Seite, insbesondere auch von dem Herrn Reichsmarschall ³⁾, wird der Erwartung Ausdruck gegeben, daß Petsamo uns nicht verlorengeht. Der Beauftragte des Herrn Reichsmarschalls, Oberstleutnant Veitjens, hat sich u. a. als Gegenleistung für die deutschen Waffenlieferungen ein Vorkaufsrecht auch auf die Nickelkonzession geben lassen. ⁴⁾

Das Auswärtige Amt hat den Finnen bisher gesagt, daß sich Deutschland auf die Realisierung der deutsch-finnischen Nickelverträge beschränken wird und von sich aus die Frage der Konzession mit den Russen nicht aufnehmen wird. ⁵⁾ Es wird notwendig sein, jetzt hierüber hinauszugehen und den finnischen Widerstandswillen zu stärken. Es wäre ihnen zu sagen, daß wir es für richtig hielten, wenn die Frage der Konzession von ihnen in der Schwebe gehalten und nicht durch eine Übertragung an Rußland eine endgültige Tatsache geschaffen würde. Dem finnischen Wunsch auf eine Unterstützung ihrer Haltung in Moskau braucht nicht stattgegeben zu werden.

Gesandter Schnurre bittet, Gelegenheit zu erhalten, diesen Sachverhalt und den jetzigen Stand der Waffenlieferungen an Finnland vorzutragen. Die Angelegenheit ist dringlich, da sonst mit einem Nachgeben der Finnen zu rechnen ist. ⁶⁾

(1) Wohnsitz des Reichsaußenministers bei Salzburg.

(2) Das Auswärtige Amt hatte mehrere Berichte über verstärkten sowjetischen Druck auf Finnland bezüglich der Nickelkonzession erhalten (Helsinki-Telegramm Nr. 567 vom 16. September: B 19/B 003 744; Moskau-Telegramm Nr. 1962 vom 16. September: B 19/B 003 745; Helsinki-Telegramme Nr. 586 vom 23. September: B 19/B 003 769; Nr. 602 vom 30. September: B 19/B 003 780 und Nr. 631 vom 7. Oktober: B 19/B 003 785).

* (3) Hermann Göring.

(4) Siehe Dokument Nr. 140.

(5) Siehe Dokument Nr. 69.

(6) Siehe Dokument Nr. 196.

Foreign Office Memorandum

W 4646/40g

OCTOBER 8, [1940]—7:30
p. m.

To the Office of the Reich Foreign Minister.
Please send the following by teletype to Fuschl:

In the matter of the granting of the Petsamo nickel concession the Finnish Government finds itself exposed to daily increasing pressure from the Soviet Government. The Finns are afraid that bad intentions lie concealed behind Molotov's persistence. If the Finnish Government yields to Russian pressure and by national emergency legislation cancels the present Canadian nickel concession and gives it to the Soviet Government, an unpleasant and unfavorable situation would arise for us: Our own nickel interests, which had been established in the negotiations with the Finnish Government, would be completely wiped out, as Russia will not respect the German-Finnish agreements. With the transfer of the nickel concession Soviet Russia will acquire exclusive territorial influence in this area as well and thereby border directly on the area of Kirkenes, which is protected by our troops. The military, and the Reich Marshal in particular, have voiced the hope that we shall not lose Petsamo. The deputy of the Reich Marshal, Lt. Col. Veltjens, has, among other things, obtained an option for the nickel concession, as compensation for the German supplies of arms.

Up to now the Foreign Office has been telling the Finns that Germany will confine herself to carrying out the German-Finnish nickel contracts and will not on her own initiative take up the question of the concession with the Russians. It will now be necessary to go beyond that and to strengthen the Finnish will to resist. They should be told we were in favor of their holding the question of the concession in abeyance and not definitely concluding the matter by the transfer to Russia. It is not necessary to comply with the wish of the Finns that we support their attitude in Moscow.

Minister Schnurre requests an opportunity to report personally on this situation and on the present status of the delivery of arms to Finland. The matter is urgent, since otherwise it must be expected that the Finns will give in.

A notation reads "By teletype to Fuschl, No. 34." At Fuschl, near Salzburg, was a residence of the Reich Foreign Minister.

Source: Nazi-Soviet relations 1939-1941. Documents from the Archives of The German Foreign Office. Washington, Department of State, publication 3023, 1948.

Saksan ulkoministeriön muistio

Kopio

Kaukokirjoittimella Fuschliin

Nr. 34

October 8.10. klo

19:30

W 4646/40g

Valtakunnan ulkoministerin toimistolle

Olkaa hyvä ja välittäkää seuraava kaukokirjoittimella Fuschliin.

Suomen hallitus näkee itsensä olevan Petsamon nikkeli-toimilupien myöntämiskysyksessä alttiina päivä päivän jälkeen kasvavalle neuvostohallituksen painostukselle. Suomalaiset pelkäävät, että Molotovin itsepintaisuuden takaa paljastuu pahoja tarkoituksia. Jos suomalaiset antavat periksi Venäjän painostukselle ja peruuttavat nykyisen kanadalaisen nikkeli-toimiluvan valtion hätätilalailla ja antavat sen neuvostohallitukselle, ilmaantuu meille epämiellyttävä ja epäedullinen tilanne: omat, neuvotteluissa Suomen hallituksen kanssa perustelemamme nikkeli-intressit tullaan täysin menettämään, koska Venäjä ei kunnioita saksalais-suomalaisia sopimuksia. Nikkelikonsesin siirtymisen kautta Neuvosto-Venäjä tulee myös saamaan poikkeuksellista alueellista vaikutusvaltaa ja tulee sitä kautta välittömään rajayhteyteen sotilaallisesti suojelemaamme Kirkkonniemen (Kirkenes) alueeseen. Sotilaalliselta taholta, erityisesti herra valtakunnanmarsalkan puolelta, olemme ilmoittaneet odottavamme, ettemme menetä Petsamo. Herra valtakunnanmarsalkan edustajalle, everstiluutnantti Veltjensille, on muun muassa Saksan asetoimitusten vastasuorituksena myös myönnetty ennakko-osto-oikeus nikkeli-toimilupa.

Ulkoministeriö on tähän asti sanonut suomalaisille, että Saksa rajoittuu saksalais-suomalaisen nikkelisopimuksen toteuttamiseen eikä itse ota esille toimilupakysymystä venäläisten kanssa esille. Nyt on välttämätöntä mennä tästä yli ja vahvistaa suomalaisten vastarintatahtoa. Heille tulee sanoa, että pitäisimme hyvänä, jos he pitäisivät toimilupakysymystä leijumassa eivätkä saattaisi asiaa loppuun siirrolla Venäjälle. Suomalaisten toivetta heidän asemansa tukemisesta Moskovassa ei tarvitse päästää toteutumaan.

Lähettiläs Schnurre pyytää mahdollisuutta saada tulla raportoimaan tämän asiasisällön ja Suomen asetoimitusten nykyisen tilan. Asia on kiireellinen, koska muutoin on oletettavissa, että suomalaiset antavat periksi.

Lähteet: Nazi-Soviet relations 1939-1941. Documents from the Archives of The German Foreign Office. Washington, Department of State, publication 3023, 1948. — Die Beziehungen zwischen Deutschland und der Sowjetunion 1939-1941. Dokumente des Auswärtigen Amtes. 168. H. Laupp'sche Buchhandlung, Tübingen, 1949. — Suom. Pauli Kruhse. — Valtakunnan ulkoministerin residenssi sijaitti Fuschlissa, Salzburgin lähellä.